C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-654//24 Judecătoria Ungheni
Judecător: Ulinici Mihail

D E C I Z I E
În numele Legii

06 iunie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni și Oxana Mironov
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Octavian Bodareu
Avocatului Natalia Dragan

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelurile avocatului Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail și a lui Mladan Vasile declarate împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 14 octombrie 2024, pe cauza penală în privința inculpatului:

Morari Mihail *****, născut la *****, numărul de identitate *****, originar și domiciliat în *****, studii medii, premilitar, celibatar, neangajat în câmpul muncii, anterior condamnat:

- *prin sentința Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 27 decembrie 2017, conform art. 171 alin. (2), lit. c Cod penal cu aplicarea art. 85 Cod penal, pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 3 (trei) luni, închisoare, conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiţionat cu un termen de probă de 4 (patru) ani;*
- *prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 iunie 2021 conform art. 264/1 alin. (4), 264/1 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă de 1 (un) an închisoare, cu aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis,*

cu antecedente penale, de naționalitate - moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit.b) Cod penal RM.

Prin încheierea din 24 septembrie 2021, s-a disjuns din cauza penală nr.1-444/2021; 1-21123352-51-1-17082021, de învinuire a lui Mladan Vasile *****, și Trifanov Serghei *****, învinuiți de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal, formând două dosare penale separate. S-a reținut în procedura judecătorului Judecătoriei Ungheni, Mihail Ulinici, cauza penală de învinuire a lui Morari Mihail ***** și Rusu Nicolae *****, învinuiți de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin încheierea din 24 septembrie 2021, s-a disjuns din cauza penală nr.1-444/2021; 1-21123352-51-1-17082021, de învinuire a lui Rusu Nicolae *****, învinuit de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal, formând două dosare penale separate. S-a reținut în procedura judecătorului Judecătoriei Ungheni, Mihail Ulinici, cauza penală de învinuire a lui Morari Mihail *****, învinuit de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 17.08.2021-14.10.2021;
Instanța de apel: 18.12.2024-06.06.2025.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 14 octombrie 2024, Morari Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal RM cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) ani.

În baza art. 72 alin. (4) Cod penal, pedeapsa stabilită prin sentința respectivă de către Morari Mihail ***** s-a dispus a fi executată în penitenciar de tip închis.

Măsura preventivă - arestul preventiv, aplicată în privința inculpatului Morari Mihail *****, s-a dispus a fi menținută până la rămânerea definitivă a sentinței.

Termenul executării pedepsei în privința inculpatului Morari Mihail *****, s-a calculat din data de 14 octombrie 2021, computându-i termenul detenţiei preventive din data de 05 mai 2021 până la 14 octombrie 2021.

S-a încasat din contul lui Morari Mihail *****, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 6825 (șase mii opt sute douăzeci și cinci) lei.

A fost trecută forţat şi gratuit în proprietatea statului suma de 40 674,27 (patruzeci mii șase sute șaptezeci și patru, 27 bani) lei, ca bunuri rezultate din infracţiune, prin încasarea de la Morari Mihail *****, în beneficiul statului a acestei sume.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că în perioada anului 2020 - 2021, cet. Trifanov Serghei și Mladan Vasile au înființat un grup criminal organizat, au condus activitatea lui și au atras în activitate criminală pe cet. Rusu Nicolae, Morari Mihail ***** și alte persoane în curs de identificare, în scopul activității criminale comune (punerea în circulație a semnelor bănești false - dolari SUA). Astfel, în perioada anului 2020 - 2021, Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, la indicația cet. Trifanov Serghei și Mladan Vasile, împărțind rolurile în dependență de necesitățile activității infracționale bine chibzuite, planificate și bine determinate cu desemnarea funcțiilor, a unor acte și acțiuni concrete, formând un grup criminal organizat stabil, îndeplinind acțiuni comune, urmărind scopul obținerii unui profit bănesc prin punerea în circulație a semnelor bănești false sub forma valutei străine - dolari SUA, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, au pus în circulație valută străina - dolari SUA, despre care cunoșteau cu certitudine că este falsă.

Conform rolurilor determinate în cadrul grupului, Trifanov Serghei primea semnele bănești false de la alți membri ai grupului criminal după care organiza transmiterea lor către Mladan Vasile, Rusu Nicolae si Morari Mihail ***** care întreprindeau acțiuni de identificare a potențialelor modalități de punere în circulație a bancnotelor false - dolari SUA. La data de 10 ianuarie 2021, aflîndu-se în mun. Hîncești, s. Logănești, Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, din intenție directă, la indicația lui Trifanov Serghei și a lui Mladan Vasile, sub pretextul cumpărării unui automobil de model „Zil de la cet. Olaru Mihail, urmărind scopul de profit bănesc, au pus în circulație mijloace financiare în valută străină în sumă de 2500 dolari SUA, care conform raportului de expertiză judiciară cu nr. 34/12/1-R-l 10 din 25.01.2021 nu au fost confecționați la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare.

La data de 11 ianuarie 2021 aflându-se în or. Hâncești, str. Chișinăului 4, inculpatul Morari Mihail ***** la indicația cet. Trifanov Serghei și Mladan Vasile, sub pretextul schimbării bancnotei de valută străină - dolari în lei, i-a transmis cet. Matfei Valeriu o bancnotă de 100 dolari SUA.

Conform raportului de constatare tehnico - științifică nr. 34/12/1-R-l 12 din 25.01.2021 bancnota este confecționată, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare. Tot, Morari Mihail ***** împreună și de comun acord cu Rusu Nicolae, acționând cu intenție directă la indicația lui Trifanov Serghei și Mladan Vasile, la data de 14 ianuarie 2021, aproximativ la ora 02:20 aflându-se în s. Fălești Noi din raionul Fălești, sub pretextul de a procura

careva produse la stația PECO „Petrom”, i-au transmis cet. Codreanu Serghei o bancnotă cu nominalul de 100 dolari SUA, care conform raportului de constatare tehnico - științifică nr. 34/12/1-R-208 din 26.01.2021 este confecționată nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare.

Ulterior, la 09 februarie 2021, aproximativ între orele 02:30-03:30, aflându- se în s. Sofia din raionul Drochia, la stația de alimentare cu carburanți „Tirex Petrol”, sub pretextul cumpărării de combustibil, inculpatul Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, din intenție directă, i-au transmis cet. Proca Boris o bancnotă cu nominalul de 100 dolari SUA, care conform raportului de constatare tehnico - științifică nr. 34/12/1-R-514 din 10.02.2021 a fost confecționată nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor si a hârtiilor de valoare. Continuându-si intențiile criminale, având caracter continuu, tot la data de 09 februarie 2021, aproximativ între orele 01:00-03:00, aflându-se în s. Sofia din raionul Drochia, la stația de alimentare cu carburanți „Tirex Petrol”, sub pretextul cumpărării unui automobil de model „BMW” cu n/î ***** de la cet. Melinte Marcel, cet. Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, din intenție directă, au pus în circulație 1800 dolari SUA, care conform raportului de constatare tehnico - științifică nr. 34/12/1-R-513 din 10.02.2021, au fost confecționate nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare. La data de 23 martie 2021, inculpatul Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, din intenție directă, la indicația lui Trifanov Serghei și Mladan Vasile, aflându-se în sat. Lozova, raionul Strășeni, în incinta magazinului „Loziprim” SRL sub pretextul cumpărării de produse alimentare de la cet. *****, i-au înmânat o bancnotă cu nominalul de 100 (una sută) dolari SUA.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1250 din 08 aprilie 2021 bancnota, este confecționată ...nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor si a hîrtiilor de valoare. Ulterior, continuându-și intențiile criminale, la data de 24 martie 2021, aflându-se în s. Scoreni, raionul Strășeni, în incinta magazinului ÎI „Andrieș Iordache”, aproximativ la ora 12:00, din intenție directă, inculpatul Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, la indicația lui Trifanov Serghei și Mladan Vasile, sub pretextul cumpărării de produse, i-au înmînat cet. *****, o bancnotă cu nominalul 100 dolari SUA, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-1251 din 06.04.2021, a fost confecționată nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare.

Tot ei, membrii grupului criminal organizat, Morari Mihail ***** împreună și de comun acord cu Rusu Nicolae, la indicația cet. Trifanov Serghei și Mladan Vasile, aflându-se în mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei 38/1 la 30 martie 2021, aproximativ în a doua jumătate a zilei, sub pretextul cumpărării produselor alimentare, i-au înmînat cet. ***** o bancnotă cu nominalul de 50 dolari SUA, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1402, a fost confecționată nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare.

În continuarea intențiilor sale criminale membrii grupului criminal, Morari Mihail ***** împreună cu Rusu Nicolae, din intenție directă, la indicația lui Trifanov Serghei și Mladan Vasile, la 04 aprilie 2021 aflându-se în sat. Onițcani, raionul Criuleni, sub pretextul cumpărării unui tractor de la Brădescu Denis au pus în circulație 60 bancnote cu nominalul de 50 (cinci zeci) dolari S UA, în valoare totală de 3000 dolari SUA.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1420 din 16.04.2021: bancnotele sunt confecționate ...nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor si a hârtiilor de valoare. Ulterior, la data de 23 aprilie 2021, inculpatul Morari Mihail ***** împreună și de comun acord cu Rusu Nicolae, din intenție directă, la indicația lui Trifanov Serghei și Mladan Vasile, aflându-se în raionul Nisporeni, s. Bursuc, sub pretextul cumpărării de la cet. Bolumez Angela a unui automobil de model „Zil", au pus în circulație 24 (douăzeci și patru) semne bănești false cu nominalul de 50 dolari SUA.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2028 bancnotele sînt confecționate ... nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare. În total, Morari Mihail ***** de comun acord cu Rusu Nicolae, la indicația cet. Trifanov Serghei și Mladan Vasile, a pus în circulație 9100 (nouă mii una sută) dolari SUA, echivalentul a 162 697 (una sută șaizeci și două mii șase sute nouăzeci și șapte) lei, 08 bani.

Până la începerea cercetării judecătoreşti, inculpatul Morari Mihail *****, în conformitate cu art. 364/1 Cod de procedură penală, a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaşte săvîrşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cerere acceptată de către instanță.

Instanța de fond a pronunțat sentința instanței de fond în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail, prin care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care inculpatului Morari Mihail să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, reducerea termenului pedepsei cu închisoare cu 1/3 în temeiul art. 7 al. (1) al Legea nr. 243 din 24.12.2021 "Privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei RM", respingerea cerinţelor acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată, respingerea cerinţelor acuzatorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 40 674,27 (patruzeci mii şase sute şaptezeci şi patru, 27 bani) lei, ca bunuri rezultate din infracţiune.

În motivarea apelului, a invocat că:

-consideră că prima instanţă urma să-i stabilească lui Morari Mihail pedeapsa reducând cu 1/3 limita minimală a pedepsei prevăzute de art. 235 al. (2) lit. b) CP RM, care este de 7 ani;

-prin urmare, consideră că în condiţiile alin.(8) art. 364/1 CPP inculpatului Morari Mihail urma a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, ceea ce constituie 1/3 din limita minimală a sancţiunii de 7 ani;

-de asemenea, consideră că în privinţa lui Morari Mihail urmează a fi aplicată Legea nr. 243 din 24.12.2021 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei RM" şi anume prevederile artr. 7 al. (1) al Legii care prevede: Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4-6 i se reduce termenul de pedeapsă cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;

-prin urmare, consideră că pedeapsa aplicată lui Morari Mihail urmează a fi redusă cu 1/3 din termenul stabilit;

-potrivit art. 227 Cod de procedură penală (1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal;

-potrivit al. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate;

-în conformitate cu art. 229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. Alin. (3), Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor;

-consideră că prin prisma normelor de procedură penală menţionate, sumele solicitate de acuzatorul de stat nu constituie cheltuieli judiciare care pot fi puse în sarcina inculpatului Morari Mihail;

-astfel, cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli ce urmează a fi trecute în contul statului, or, normele procesual penale nu prevăd încasarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie necesare organului de urmărire penală pentru acumularea probatoriului în dosar;

-astfel, că sub aspectul dat, anume statului îi revine obligaţiunea de drept de a asigura şi acoperi cheltuielile legate de investigarea şi judecarea cauzelor penale, din care considerente este necesar de a dispune trecerea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în contul statului;

-de asemenea consideră, că prima instanţă absolut neîntemeiat şi neargumentat a trecut forţat şi gratuit în proprietatea statului suma de 40 674, 27 lei, ca bunuri realizate din infracţiune, prin încasarea acestei sume de la Morari Mihail. Or, din sentinţă nu este clar din ce s-a format suma respectivă, în ce temei şi din care motiv de

la Morari Mihail ea urmează a fi încasată. În motivarea sentinței nu se conţine absolut nici o argumentare în această privinţă.

Împotriva sentinței a declarat apel și Mladan Vasile prin care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței (în partea descriptivă), rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă, prin care să fie dispusă excluderea tuturor expresiilor constatate de instanţa de fond ce vizează vinovăţia, participarea şi complicitatea lui Mladan Vasile, Rusu Nicolae şi Trifanov Serghei la comiterea infracţiunii incriminate lui Morari Mihail.

În motivarea apelului a invocat, că:

-conform art. 401 alin. (1), pct. 6 Cod de procedură penală a R. Moldova, pot declara apel orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanţei;

- prin sentinţa Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 14 octombrie 2021, inculpatul Morari Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal;

-urmărirea penală în privinţa subsemnatului şi în privinţa inculpaţilor Rusu Nicolae, Trifanov Serghei a fost disjungată într-o procedură separată, iar la momentul de faţă cauza penală se află în faza judecării cauzei penale, unde sunt administrate probele necesare pentru aflarea adevărului şi examinarea circumstanţelor cauzei în mod obiectiv, complet şi sub toate aspectele;

-în conformitate cu prevederile art. 6 pct. 2) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăţia sa va fi legal stabilită;

-potrivit art. 21 a Constituţiei R. Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale;

-conform art. 8 al Codului de procedură penală, persoana acuzată de săvîrşirea unei infracţiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod. într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanţiile necesare apărării sale, şi nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă;

-potrivit art. 325 alin. (1) CPP, judecarea cauzei în primă instanţă se efectuează numai în privinţa persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu;

-în conformitate cu prevederile art. 394 alin.(l) pct.l) CPP, partea descriptivă a sentinţei de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma şi gradul de vinovăţie, motivele şi consecinţele infracţiunii.

-astfel, cauza penală în privinţa sa şi inculpaţilor Rusu Nicolae, Trifanov Serghei a fost disjunsă din cauza penală în privinţa lui Morari Mihail;

-din conţinutul părţii descriptive a sentinţei pe segmentul descrierii faptei prejudiciabile, considerată ca fiind dovedită, în acţiunile inculpatului Morari Mihail, instanţa de fond la descrierea faptei criminale săvârşită de inculpaţi, constatată în urma cercetării directe şi nemijlocite a probelor în şedinţa de judecată, a menţionat că de rând cu inculpatul Morari Mihail infracţiunea ar fi fost comisă şi de către Mladan Vasile, Rusu Nicolae şi Trifanov Serghei - persoane în a cărei privinţă cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată la faza de judecării cauzei penale;

-consideră, că prin sentinţa instanţei de fond a fost încălcat dreptul meu la un proces echitabil, care presupune că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărâri asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Or, instanţa judecătorească nu poate constata săvârşirea unor acţiuni de către o persoană cu indicarea acestora în sentinţă, fară ca persoană în cauză să fie deferită judecăţii şi fără ca acele acţiuni să fie obiectul cercetării judecătoreşti, şi ulterior, a dezbaterilor judiciare;

-contrar acestor argumente, instanţa de fond a constatat vinovăţia inculpaţilor Mladan Vasile, Rusu Nicolae şi Trifanov Serghei în comiterea unei infracţiuni deosebit de grave iar datele inculpaţilor nu au fost depersonalizate, fiind plasată informaţia corespunzătoare pe pagina oficială a Judecătoriei Ungheni;

-astfel, prima instanţă la adoptarea sentinţei a admis încălcarea normelor de drept procesual-penale exprimate prin indicarea în partea descriptivă a sentinţei constatări legate de acţiunile săvârşite de Mladan Vasile, Rusu Nicolae şi Trifanov Serghei împreună cu inculpatul Morari Mihail iar menţiunile ce se referă la inculpaţii care nu au făcut parte din procesul penal în privinţa lui Morari Mihail din textul sentinţei primei instanţe urmează a fi excluse din conţinutul acesteia.

Împotriva sentinței a declarat apel suplimentar avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail prin care a solicitat a-i reduce lui Morari Mihail, în conformitate cu art. 385 alin. (5) CPP, din pedeapsa aplicată numărul zilelor în care a fost deţinut în Penitenciarul nr.13 Chişinău, începând cu data de 07.05.2021.

În susținerea cerințelor sale a invocat, că apărarea consideră că inculpatului Morari Mihail la stabilirea pedepsei cu închisoare urmează a-i fi aplicate prevederile art. 385 alin. 5 Cod de Procedură Penală, or, inculpatul, începând cu data de 07.05.2021, se află în arest preventiv pînă în prezent, fiind deţinut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. În contextul dat, la calcularea pedepsei închisorii pentru executare, consideră că conform art.385 alin.5 Codul de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În ședința instanței de apel, inculpatul Morari Mihail, fiind citat nu s-a prezentat și nici nu a informat instanța despre motivele imposibilității de a se prezenta.

Pe cauză, apelul a fost declarat de avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului, iar în ședința instanței de apel drepturile și interesele inculpatului Morari Mihail sunt apărate și reprezentate de avocatul Dragan Natalia, considerente din care, Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Morari Mihail.

Avocatul Dragan Natalia în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Procurorul participant Octavian Bodareu, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat pe cauză ca fiind nefondat, menționând că consideră pedeapsa corect individualizată în privința acestuia, or, conform art. 6 lit. d) din legea cu privire la amnistie, prevederile art. 5 din aceiași lege, nu se aplică persoanelor bănuite, învinuite, inculpate pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 CP. Totodată, reieșind din faptul că infracțiunea a fost comisă de mai multe persoane, de un grup criminal organizat, consideră, că o pedeapsă mai blândă nu va duce la reeducarea inculpatului.

Verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate şi în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanţei, audiind participanţii la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de Mladan Vasile urmează a fi respins ca inadmisibil, iar apelul declarat de avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind întemeiată și legală, fără careva modificări, reieșind din următoarele considerente:

Cu referire la apelul declarat de Mladan Vasile, Colegiul penal relevă următoarele:

Conform art. 415 alin. (1) pct.1) lit.b) CPP RM *instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: apelul este inadmisibil.*

Colegiul reţine, că prin încheierea din 24 septembrie 2021, s-a disjuns din cauza penală nr.1- 444/2021; 1-21123352-51-1-17082021, de învinuire a lui *Mladan Vasile* ***** și Trifanov Serghei *****, învinuiți de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal, formând două dosare penale separate. S-a reținut în procedura judecătorului Judecătoriei Ungheni, Mihail Ulinici, cauza penală de învinuire a lui Morari Mihail ***** și Rusu Nicolae *****, învinuiți de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Din cele enunțate mai sus, reiese că Mladan Vasile nu are nici o calitate procesuală în cauza penală respectivă în latura condamnării lui Morari Mihail în baza art.236 alin. (2) lit. b) Cod penal RM, or cauza penală în privința lui Mladan Vasile a fost disjunsă fiind examinată în procedură separată.

În acest sens, Colegiul penal conchide că reieșind din circumstanțele enunțate, se impune respingerea apelului declarat de Mladan Vasile ca fiind inadmisibil.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail, Colegiul penal relevă următoarele:

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile prevederile art. 415 al. (1) pct. 1) lit. c) CPP RM, potrivit cărora, *instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:*

1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:

c) apelul este nefondat.

Judecând cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăţia inculpatului Morari Mihail şi făcând o încadrare juridică justă a acţiunilor lui în baza de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal RM.

Instanţa de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanţa de fond privind vinovăţia inculpatului în săvîrşirea infracţiunii reţinute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată a apreciere legală sub toate aspectele, complet şi obiectiv.

La părerea Colegiului penal probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile, pentru a putea fi puse la baza sentinţei de condamnare, ele fiind în coroborare şi demonstrînd deplin vinovăţia inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Totodată, Colegiul penal reţine că materialele cauzei penale denotă faptul că inculpatul Morari Mihail, printr-un înscris autentic, a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art. 364/1 al.(1) CPP RM, declarînd că recunoaşte fapta de care este învinuit şi este de acord ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Fapta infractorică săvârşită de inculpat a fost confirmată în instanţa de fond prin probele administrate, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă, iar la baza sentinței just au fost puse şi probele scrise administrate pe caz şi analizate de către instanţa de fond.

Instanţa de fond, prin încheiere, a dispus judecarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364/1 CPP, iar la stabilirea pedepsei a ţinut cont în deplină măsură de prevederile art. 364/1 al. (8) CPP RM.

Colegiul penal indică că nu poate fi admisă solicitarea făcută de avocat în apelul declarat referitor la aplicarea în privința inculpatului Morari Mihail a unei pedepse cu închisoarea mai blânde sub formă de închisoare pe termen de 4 ani 6 luni, reieșind din următoarele considerente.

Referitor la termenul de pedeapsă stabilite prin sentința contestată, care de fapt şi este latura contestată de către avocat se apreciază, că instanţa de fond la stabilirea pedepsei a ţinut cont şi s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 al. (2) Cod penal, precum şi de criteriile generale de

individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei infractorice săvârşite, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare.

Potrivit art. 75 al. (1) Cod penal şi art. 394 al. (2) pct. 1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a Codului penal.

Colegiul penal menționează că instanța de fond la stabilirea termenului de pedeapsă inculpatului a luat în consideraţie circumstanţele cauzei, faptul că inculpatul a depus cerere, prin care a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a ţinut cont de prevederile art. 364/1 al. (8) Cod de procedură penală, precum şi de faptul că inculpatul Morari Mihail s-a căit sincer de cele comise, că anterior a fost condamnat.

În acest aspect, Colegiul penal indică că inculpatul Morari Mihail anterior a fost condamnat:

- prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 decembrie 2017, conform art. 171 alin. (2), lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. 85 Cod penal, pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 3 (trei) luni, închisoare, conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiționat cu un termen de probă de 4 (patru) ani;

- prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04 iunie 2021 conform art. 264/1 alin. (4), 264/1 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă de 1 (un) an închisoare, cu aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, Colegiul penal indică că sancțiunea prevăzută de art. 236 al. (2) lit.b) Cod penal prevede în calitate de pedeapsă închisoare de la 7 la 15 ani.

În acest aspect, Colegiul penal menționează prevederile art. 364/1 al. (1) CPP, conform cărora inculpatul care a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Reieșind din prevederea precitată, limitele pedepsei prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. b) Cod penal, pentru inculpat, vor constitui închisoare de la 4 ani 8 luni până la 10 ani.

Respectiv, Colegiul penal indică că instanța de fond a aplicat în privința inculpatului pedeapsa în conformitate cu limitele de pedeapsă stabilite, prin prisma art.364/1 al.(8) CPP RM, dat fiind că inculpatul, în termenul pedepsei cu închisoarea,

a comis din nou cu intenție o altă infracțiune care se califică ca fiind una deosebit de gravă, prevăzută de art. 236 al. (2) lit. b) Cod penal.

În circumstanţele stabilite ale cauzei penale, Colegiul penal nu constată prezenţa circumstanţelor sau a erorilor de drept ce ar genera casarea hotărîrii atacate sub aspectul invocat şi aplicarea faţă de inculpat a unui termen mai mic cu închisoarea, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece soluţia adoptată de către instanţa de fond este întemeiată şi motivată, termenul de pedeapsă cu închisoarea și mărimea amenzii stabilită inculpatului Morari Mihail este echitabilă în raport cu circumstanţele cauzei și cu personalitatea acestuia.

Colegiul penal conchide că termenul de pedeapsă cu închisoare, stabilită inculpatului, se încadrează în limitele prevăzute de lege şi nu este oportună aplicarea în privința lui Morari Mihail a unui termen de pedeapsă mai mic, după cum se solicită în apelul declarat.

În viziunea instanţei de apel, termenul de pedeapsă cu închisoarea stabilită inculpatului va asigura scopurile pedepsei, este echitabilă faptei infracţionale săvîrşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului.

Colegiul penal consideră întemeiată și corectă soluția instanței de fond privind încasarea din contul lui Morari Mihail *****, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 6 825 (șase mii opt sute douăzeci și cinci) lei.

În acest aspect, Colegiul penal indică că potrivit art. 385 al. (1) pct. 14) CPP instanța, la adoptarea sentinței, trebuie să soluționeze cine și în ce proporții trebuie obligat să plătească cheltuielile de judecată.

Astfel, Colegiul penal indică că procurorul participant pe cauză în instanța de fond, Tomița Dumitru a solicitat încasarea din contul inculpatului Morari Mihail a cheltuielilor de judecată suportate pe cauză, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză și rapoartelor de constatare tehnico-științifice în sumă de 6 825 lei, reieșind din faptul că la comiterea infracțiunii au participat mai multe persoane în privința cărora materialele cauzei penale au fost disjunse, poziție pe care a susținut-o la examinarea cauzei în ședința instanței de fond.

În acest aspect, Colegiul penal indică că potrivit prevederilor art. 227 alin. (2) Cod de procedură, cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, instanța de recurs reține dispoziția alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze

cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată poartă un caracter facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal constată că suma de 6 825 lei a fost necesară pentru efectuarea rapoartelor de expertiză și a rapoartelor de constatare tehnico-științifice și această sumă reprezintă cheltuieli judiciare în sensul art. 227 al. (2) pct. 5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, pornind de la relevanțele art. 229 al. (1) şi (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare și poate să-l elibereze pe condamnat de plata acestor cheltuieli, total sau parțial.

Colegiul menționează că prin modificările operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, prin care a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat, legiuitorul și-a îndreptat voința spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile pentru expertizele judiciare. Careva temei de scutire a inculpatului nu s-a constatat.

S-a constatat că pe cauză au fost suportate cheltuieli judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză și a rapoartelor de constatare tehnico-științifice în valoare totală de 27 300 lei, iar suma de 6 825 lei care corect a fost încasată din contul inculpatului Morari Mihail, din considerentele că în legătură cu aceasta au fost suportate cheltuieli în privinţa administrării probelor, sub incidenţa cărora intră sumele plătite pentru retribuţia cuvenită experţilor…, or, spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acţiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciara se desfăşoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în faţa căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârşirea unei infracţiuni, care impune desfăşurarea urmăririi şi a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârşirea infracţiunii, temeiul juridic fiind vinovăţia sa infracţională, deoarece fără săvârşirea infracţiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligaţia inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală şi integrală: întrucât săvârşirea unei infracţiuni atrage în mod inevitabil desfăşurarea urmăririi penale si a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligaţia de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată şi partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligaţia de a suporta cheltuielile judiciare este integrală,

incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunţarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanţă.

Astfel, stabilindu-se vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii, acestuia îi revine obligaţia de a-i restitui statului toate cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertiză pe cauză.

Colegiul penal indică că concluzia instanței referitor la trecerea forţată și gratuită în proprietatea statului suma de 40 674,27 (patruzeci mii șase sute șaptezeci și patru) lei, 27 bani ca bunuri rezultate din infracţiune, prin încasarea de la Morari Mihail ***** în beneficiul statului, a acestei sume este una legală și întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Colegiul penal notează că mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tăinuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delicte, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 al. (4) din Constituția Republicii Moldova, art. 106 Cod penal și art. 162 CPP. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda. Pot fi supuse confiscării speciale și bunurile menționate la art.106 al. (2) lit. c)-g) Cod penal, care aparțin altor persoane în cazul în care acestea le-au acceptat, știind despre dobîndirea, deținerea, transformarea ilegală a acestor bunuri sau despre faptul ca sunt rezultate din infracțiuni.

Materialele cauzei atestă că potrivit faptei infracționale ca fiind dovedite, Morari Mihail a pus în circulație 9 100 (nouă mii una sută) dolari SUA, echivalentul a 162 697 (una sută șaizeci și două mii șase sute nouăzeci și șapte) lei, 08 bani.

Acuzatorul de stat a solicitat, potrivit prevederilor art. 106 Cod penal, încasarea în favoarea statului de la Morari Mihail, a sumei bănești în mărimea de 40 674,27 lei, adică o pătrime din suma de 162 697, 08 MDL - echivalentul valutei străine false (9 100 dolari SUA).

Potrivit art. 106 al. (1) CPP RM, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la al.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

Art. 106 al. (2) lit. a), b) Cod penal RM, sînt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): a) utilizate sau destinate pentru săvîrșirea unei infracțiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri.

Respectiv, instanța de fond întemeiat a aplicat în speță prevederile art. 106 al. (1), (2), lit. a), b) Cod penal.

Referitor la solicitarea de aplicare în privința inculpatului a actului amnistiei, Colegiul penal apreciază, că nu s-au stabilit temeiuri de a aplica în privința inculpatului Morari Mihail a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova.

În acest aspect, Colegiul penal indică că prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.307-IX din 29.12.2021, a fost promulgată Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

Potrivit art. 2 pct. 1 a Legii menționate, procesele penale în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege.

În conformitate cu prevederile art.6 al.(1) lit.a) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracţiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: „..... art.236 ....".

Materialele cauzei atestă că inculpatul prin sentința Judecătoriei Ungheni din 14 octombrie 2024 a fost condamnat în baza art.236 alin. (2) lit.b) Cod penal RM, la pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 ani.

În speță, se constată în privința lui Morari Mihail există interdicțiile prevăzute la art.6 al.(1) lit.d) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, astfel că actul de amnistie în temeiul legii menționate în privința ultimului în situația dată nu este aplicabil.

Totodată, Colegiul penal indică că prin apelul suplimentar declarat, avocatul a solicitat reducereaîn privința lui Morari Mihail, în conformitate cu art.385 alin.(5) CPP, din pedeapsă aplicată numărul zilelor în care a fost deţinut în Penitenciarul nr.13 Chişinău, începând cu data de 07.05.2021.

În acest aspect, Colegiul penal consideră necesar a explica inculpatului Morari Mihail dreptul de a se adresa cu plângere în ordinea prevăzută de art.art. 385 al. (5), 469 al.(1) pct. 17/1, art. 473/1, art. 473/2 Cod Procedură Penală, judecătorului de instrucție din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa privind constatarea încălcărilor drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Prevederile art. 473/2 al. (2)-(2/5) și (5), art. 473/3 al. (3) și art. 473/4 al. (1)-(5/1) se aplică în mod corespunzător la

examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condițiilor de detenție.

Conform art. 469 al. (1) pct. 17/1 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art. 473/1 Cod de procedură penală, împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plîngere judecătorului de instrucţie din instanţa în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoștință de actul respectiv, cu excepțiile prevăzute de Codul de executare. Soluționarea plîngerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art.471. Încheierea privind soluționarea plîngerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

Potrivit art. 473/2 al.(1) Cod de procedură penală, plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Curtea Europeană a apreciat că după pronunțarea unei hotărîri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, chiar în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art. 5 § l lit. a) din Convenția europeană, neavând drept scop aducerea unei persoane în fața autorității competente, după cum prevede art. 5 § 1 lit. c).

Respectiv, deținerea în arest a condamnatului după pronunțarea sentinței de condamnare a lui la închisoare cu executare în penitenciar constituie nu măsură preventivă arestare preventivă în sensul art. 176, 186 CPP şi art. 5 § 1 lit. c) CEDO, ci executarea pedepsei închisorii dispuse de un tribunal competent, în sensul art. 5 § 1 lit. a) CEDO.

Prin urmare, în cazul constatării încălcărilor, reducerea pentru perioada de prevenit se calculează în condițiile art. 473/4 al. (6) CPP, iar pentru perioada detenției în calitate de condamnat reducerea se deduce în temeiul art. 473/4 al. (4) CPP.

În acest context, Colegiul penal remarcă că evaluarea condițiilor de detenție în care s-a deținut Morari Mihail, atît ca prevenit, cît și ulterior adoptării sentinței din 14 octombrie 2021,, urmează a fi lăsată fără soluționare, or, în temeiul art. 473/2 Cod de

procedură penală, constatarea condițiilor inumane de detenție persoanei care deține statutul de condamnat ține de competența exclusivă a judecătorului de instrucție.

Din considerentele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a-i explica lui Morari Mihail, că în temeiul art. 385 al. (5), 469 al. (1) pct. 17/1, art. 473/1, art. 473/2 Cod Procedură Penală sunt în drept de a se adresa cu plângere judecătorului de instrucție din instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se dețin.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că apelul declarat de Mladan Vasile urmează a fi respins ca inadmisibil, iar apelul declarat de avocatul Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail urmează a respeins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

Conducându-se de art. 415 alin. (1) pct.1) lit.b), c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul lui Mladan Vasile declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 14 octombrie 2024, se respinge ca inadmisibil.

Apelul avocatului Sergiu Russ în interesele inculpatului Morari Mihail declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 14 octombrie 2024, se respinge ca nefondat, sentință care se menține fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie, în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **06.06.2025.**

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Oxana Mironov